

LOODUSE —

PÕIMUKUU/SÜGISKUU (AUGUST/SEPTEMBER) **4/2014**

SOBER

Meremees
kobras

Läänemere lainetel -

miks ta
seiklema
läheb?

VIIGRITE LESIMISKIVID

MILLISE ŠAMPOONIGA PEAD PESTA?

KANUGA JÕESEIREL

ULJASTE MATKARADA

ISSN 1736-4531
ISSN 2228-4524

3.50 €

9 771736 453002

Toimetus:

Peatoimetaja
Helen Arusoo
tel 610 4107
helen@loodusesober.ee

Toimetaja
Mats Kangur
mats@loodusesober.ee

Toimetaja
Ulvar Käärt
ulvar@loodusesober.ee

Toimetaja
Juhani Püttsepp
juhani@emu.ee

Keeletoimetaja
Tiiu Kukk

Toimetaja
Toomas Jüriado
tel 742 1186
toomas.juriado@el.loodus.ee

Reklaam
Elo Alga
tel 610 4106
reklaam@loodusajakiri.ee

Tellimine
tel 610 4105
loodusajakiri@loodusajakiri.ee

Väljaandja
MTÜ Loodusajakiri
Endla 3, 10122 Tallinn
www.loodusajakiri.ee

Vastutav väljaandja
Tiina Talvi
tiina@loodusajakiri.ee

Kujundus
Jaanus Koov

Trükk **AS Kroonpress**

Ajakiri ilmub Keskkonnainvesteeringute
Keskuse toetusel. 6 numbrit aastas.

Autoriõigus, MTÜ Loodusajakiri,
Loodusesõber, 2014

JUHTKIRI

Soome lahe loom – kobras

Loodusesõbra kujundaja teatas muu jutu käigus, et ta nägi Tallinnas Paljassaare linnualal koprapesi. Esimene mõte oli minna vaatama, kas need on ka asustatud. Läksime kohale ühel päikeselisel lehekuu päeval, tee termosega ühes, ning veendusime, et kõige käidavamas piirkonnas, kus jalutatakse tihti-peale koortega ja sõidetakse ratastega, kõrgub teest kümnekonna meetri kaugusel kaks pesakuhilat. Teetammi taha kogunenud lontsikul ujub lauk. Veekogu kallast uurides märkasime mitmeid värskelt pliiatsteravaks näritud oksa ja mitut veest sissevälja tulemise rada – kobras on kohal. Loom ise end ei näidanud, aga meie fotograaf silmas teda päevi hiljem, kui hämaras kohale passima läks. Vana tuli pesast välja, mida kohalik luik ka valju sisinaga teada andis.

Üks mõte jäi meid kiusama: kuidas kobras Paljassaarde sai? Kui vaadata linnuala kaarti, siis on näha, et sinna pääseb kas läbi suurlinna või meritsi.

Linnumeestega rääkides selgus, et nemadki ei oska arvata, kuidas kobras sinna pääses. Ent kopraurija Nikolai Laanetu teadis – kobras ujub ka merevees. Ja ujub pikki maid! Soome lahe aastal loomi loendades ärgem unustagem ka kobrast, kes meie rannikumerd aegajalt kasutab. Nikolai Laanetu ütleb, et loom on ujunud Läänemeres pikki maid, et leida endale uusi pesapaiku. Sada aastat tagasi polnud Eestis ühtegi kobrast, nüüd aga on neid nõnda palju, et elupaikadega on kohati kitsas käes.

Kui tahate veenduda koprapesa olemasolus Paljassaares, siis olgu vihjeks öeldud, et see asub Paljassaare läänepoolsel alal ja matk sinna pole pikk, ent otsimine nõuab veidi kannatust.

HELEN ARUSOO

Paevana 80

Eesti rahvuskivi väsimatu eestkõneleja Rein Einasto pidas heinakuus oma 80. sünnipäeva, kus lubas ka edaspidi teenida paekivi nii artiklite kui ka ideedega, millest meie ajakirja lugejatele on loomulikult kõige suurem kasu sees. Jõudu Paevanale!

Kuude nimed Loodusesõbras

Jaanuar	Südakuu	Mai	Lehekuu	September	Sügiskuu
Veebruar	Radokuu	Juuni	Pärnakuu	Oktoober	Porikuu
Märts	Urbekuu	Juuli	Heinakuu	November	Kooljakuu
Aprill	Mahlakuu	August	Põimukuu	Detsember	Jõulukuu

LOODUSFOTO

EI KARDA KURADITKI

Kui tavaliselt on põdrapullid vaiksed ja ettevaatlikud, siis sügiskuuks, põdrapulma kõrghetkeks, tuleb julgust ja väge. Sel ajal ei kardeta vanakuradit ennastki! Silmis ainult üks eesmärk, liigutakse tummiselt ohkides üle lagendike ja ragistades läbi võserike. Näidatakse ennast ja otsitakse teisi. Ikka selleks, et teiste pullidega mõõtu võtta, põdralehma süda võita ja oma suguliini jätkata.

URMAS KÄRDI

TARMO MIKUSSAAR

<p>2 Loodusfoto.
Urmas Kärdi</p> <p>5 Põimukuu ja sügiskuu looduses. Arne Ader</p> <p>8 Sõnumeid meilt ja mujalt</p> <p>15 Unistades. Mart Jüssi</p> <p>16 Meremees kobras Läänemere lainetel. Nikolai Laanetu</p> <p>24 Pildi sünd. Ingmar Muusikus</p> <p>26 Viigrite lesilakivid. Kaido Haagen</p> <p>32 Kanuuga jõelinde seiramas. Helen Arusoo</p>	36 Üks pühapaik. Mäesuutsu hiis. Ahto Kaasik 38 Matkarada. Uljaste. Ulvar Käärt 42 Loodusteemaliste mälumängude võidukäik Tartus. Juhani Püttsepp Nuputa! 46 Reisikiri. Norra linnulaatadel. Ingrid Aus 50 Kiilide kannul mööda jõge. Juhani Püttsepp	54 Raamaturott. Toimetab Juhani Püttsepp 56 Loodus kodus. Hundikoer Carmen. Helen Rohtmets 58 Loodusesõber võtab asja käsile. Hea šampooni otsingul. Gunnel Koba 61 Aja lugu 64 Vaata imet!